

APORTACIONS DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE PROFESSIONALS DELS EAP (ACPEAP) AL DOCUMENT PER AL DEBAT «PACTE NACIONAL PER A L'EDUCACIÓ» OPORTUNITAT I COMPROMÍS

INTRODUCCIÓ

Els professionals que constituïm la Junta de l'Associació Catalana de Professionals dels EAP valorem molt positivament la iniciativa d'aquest govern d'obrir un debat social i dels diferents agents de la comunitat educativa entorn als cinc temes claus que proposa el document i que són del tot rellevants per a un canvi real de l'escola pública en el nostre país.

Des d'una lectura general del document, volem fer les següents tres consideracions:

1. Compartim en gran mesura els supòsits teòrics i de concepte que sustenten les propostes orientades a millorar el sistema educatiu i a construir un model d'escola pública que sigui democràtica, participativa, autònoma en la seva gestió, inserida en el territori i oberta al seu entorn, una escola per a tothom i de qualitat.

2. En tot el text no es fa menció clara i explícita a la necessitat i el compromís inqüestionable que ha d'assumir tot govern democràtic i de progrés de dictar polítiques educatives orientades a la consecució d'escoles inclusives on tothom, sigui quina sigui la seva condició, discapacitat o necessitat educativa, rebi la seva educació en els centres ordinaris. La Declaració de Salamanca de principis, política i pràctica per a les necessitats educatives especials (1994), i l'Agència Europea per al desenvolupament de l'Atenció a les necessitats educatives especials (2003) marquen línies clares d'actuació en aquesta perspectiva.

3. Constatem que la importància que en altres fòrums i contextos educatius es dona als serveis educatius en general i als EAP en concret, com a serveis tècnics de suport i d'assessorament als centres

educatius i al seu entorn, no es reflecteix en aquest document, on gairebé no apareixem. Amb la impressió que aquesta absència pot ser fruit d'una manca de coneixement de les nostres funcions, per part dels redactors, adjuntem el document "Definició i funcions dels EAP"¹, elaborat recentment per persones representatives del col·lectiu dels professionals dels equips i en fase de debat amb la DGOIE.

Finalment, hem limitat les nostres aportacions als diferents grups de treball als aspectes que incideixen en la tasca professional del col·lectiu.

PROFESSORAT

• Els EAP hem tingut, des de l'inici del nostre servei, a estudiants de psicopedagogia de les universitats catalanes com a alumnes en pràctiques.

Si bé en el document s'orienta sobre el període de pràctiques un cop finalitzats els estudis, entenem que les consideracions que s'estableixen són també vàlides per a les que es realitzen en el nostre servei. «S'establirà un protocol de selecció, formació i seguiment de professionals en actiu amb una pràctica professional orientada en les línies estratègiques de la formació inicial, que actuaran com a tutors en la fase pràctica dels futurs docents.» (pàg. 10).

• Es reconeix la complementació dels coneixements en els diferents àmbits (didàctica, pedagogia, psicologia...) i la pràctica professional. La docència compartida pot ser un dels elements de promoció dels professionals dels EAP, conjuntament amb d'altres vies possibles. La incentivació i la promoció no es contempla en els EAP ni en els serveis educatius, a diferència de la resta de personal docent.

«Una experiència àmplia en els nivells no universitaris, així com coneixements en els camps de saber corresponents (didàctica, pedagogia, psicologia...), serien una bona dotació tant per una part del professorat universitari com per al no universitari, que podrien compartir la seva dedicació entre la docència no universitària i la universitària. La selecció dels docents que farien aquesta docència compartida correspondria a cada universitat, amb l'establiment de convenis o de comissions de servei a temps parcial.» (pàg. 11, punt 5).

«El reconeixement professional es podria fer amb reduccions de tasques docents i/o amb incentius professionals o econòmics. Dintre de la professió docent, i sense necessitat de canviar de centre o de lloc de treball, i encara menys de cos, al llarg de la vida professional» (pàg. 16, apartat a).

• També considerem que és aplicable als EAP el sistema de provisió de places vacants definit per als centres. (pàg. 13).

• La tasca docent requereix d'una formació permanent; i és clar que també la tasca assessora, que realitzem els professionals dels EAP, precisa d'un pla de formació permanent, tant individual com d'equip, que respongui a les necessitats específiques derivades del pla d'actuació de cada EAP i dels serveis educatius del territori.

• Entenem que quan es parla de funcionaris docents s'inclouen els professionals dels EAP i dels serveis educatius, malgrat que no tinguem funcions docents.

AUTONOMIA DE CENTRES

• Les consideracions d'aquest apartat referides als centres són aplicables als EAP i als serveis educatius.

No compartim, però, que aquesta autonomia s'hagi d'estendre a decidir sobre els recursos humans i materials necessaris (...) per a l'atenció especialitzada de l'alumnat (pàg. 26), ni que les fonts de finançament puguin ser d'altres que les aportacions de l'Administració, ja que es podrien produir situacions de forta desigualtat en funció de la titularitat i del patrimoni del centre.

• Els EAP apareixem, per primera vegada en aquest document, en l'enumeració de les fonts de finançament, amb la denominació d'*Equips d'Adaptació Psicopedagògica*, la qual és errònia.

«El marge de llibertat en l'ús dels recursos assignats de caràcter financer (cap. 2 i 6...) de serveis (hores de professor, de formació, d'equips d'adaptació psicopedagògica —EAP— ...), i material (equipaments...). (pàg. 26).

La segona referència es produeix en l'apartat de propostes.

«Poder decidir sobre la compra de mobiliari, equipaments, manteniment d'edificis, instal·lacions i equipaments;

assegurances complementàries així com gestionar les hores assignades de serveis educatius (formació, equips d'assessorament psicopedagògic —EAP—...). (pàg. 29, punt 10).

En ambdues ocasions se'ns inclou entre els béns i serveis que el centre pot gestionar.

Considerem que és l'Administració educativa qui regula les línies i prioritats d'actuació dels serveis educatius i qui ha de garantir que l'organització del centre asseguiri l'adequada atenció a la diversitat del seu alumnat.

IGUALTAT D'OPORTUNITATS I LLIBERTAT D'ENSENYAMENT EN EL MARC DEL SERVEI PÚBLIC EDUCATIU.

• En l'apartat d'acords, en el número 14, es diu que «l'Administració i les entitats titulars dels centres es comprometen a revisar els models actuals de serveis educatius (EAP, CRP...). L'objectiu és assolir un nou model que integri els actuals serveis i que asseguiri la igualtat d'oportunitats en l'accés a aquests a través dels centres que presten el servei públic educatiu». (pàg. 39).

Les funcions dels EAP i la seva organització és actualment objecte d'anàlisi i revisió de la comissió de treball

DGOIE-representants dels EAP (ACPEAP i Junta de directors).

Com a funcionaris de l'Administració pública, considerem que és aquesta, i no les entitats titulars dels centres, qui ha de regular el nostre servei.

• En els darrers anys s'ha anat incrementant de manera gradual la nostra intervenció en els centres concertats, sense que s'hagi augmentat, paral·lelament, el nombre de professionals. Si l'objectiu és equiparar la nostra presència a la que tenim actualment als centres públics, caldrà definir les plantilles de cada EAP que, amb independència d'aquesta situació, és quelcom urgent.

FAMÍLIA I EDUCACIÓ

• En aquest apartat hi trobem el quart —i darrer— paràgraf on es fa referència als EAP, tot indicant la necessitat d'un protocol de coordinació, derivació i tractament dels recursos disponibles, proposta que compartim del tot.

Junta de l'ACPEAP
Barcelona, 11 de març de 2005

